ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **Ing. R. R.,** zastoupeného Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,** se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2007/62618-442, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2009, č. j. 2 Cad 51/2008 – 48,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce žalobce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného. Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2007/62618-442 bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce v Olomouci (dále též „úřad práce“) ze dne 25. 7. 2007, kterým byl vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu, že od 7. 4. 1997 byl jednatelem společnosti CORICO Olomouc, s.r.o. a od 4. 4. 1995 jednatelem společnosti KONTO-EFEKT, s.r.o.

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce byl ke dni podání žádosti jednatelem uvedených společností a při jednání na úřadu práce dne 17. 5. 2004 sdělil, že doklady, které na něm úřad práce požaduje, tj. písemné doklady o tom, že byly Krajskému soudu v Ostravě doručeny žádosti o jeho výmaz jakožto statutárního orgánu společností CORICO Olomouc, s.r.o a KONTO-EFEKT, s.r.o., nemá a nebude je dokládat. Žalobce úřadu práce doložil toliko listiny označené jako odstoupení z funkce adresované společnostem KONTO-EFEKT, s.r.o. a společnosti CORICO Olomouc, s.r.o. ze dne 1. 5. 2004, ve kterých žalobce oznamoval odstoupení z funkce jednatele u těchto společností. Dále předložil listiny ze dne 4. 5. 2004, ve kterých je uvedeno, že valné hromady uvedených společností projednaly a schválily účetní závěrky roku 2003. Žalobce byl vyzván k doložení resp. prokázání skutečnosti, že není jednatelem uvedených společností, což však odmítl s tím, že jiný doklad není třeba přikládat. Podle žalovaného žalobce neprokázal, že není jednatelem uvedených společností, pouhé prohlášení žalobce, byť písemné, že není jednatelem, nelze považovat za dostatečně průkazné. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě oddíl C, vložka 7807 ze dne 13. 3. 2006 vyplývá, že žalobce byl od 4. 4. 1995 zapsán jako jednatel firmy KONTO-EFEKT, s.r.o. a od 7. 4. 1997 jako jednatel firmy CORICO Olomouc, s.r.o. Vzhledem ke zjištěnému skutkovému stavu jednal úřad práce podle žalovaného v souladu se zákonem č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti (dále též „zákon č. 1/1991 Sb.“), když evidenci žalobce stornoval, neboť žalobce již od počátku nesplňoval podmínku § 7 odst. 1 zákona č. 1/1991 Sb.

Městský soud v Praze poukázal na vztah speciality zákona č. 1/1991 Sb. k zákonu č. 71/1967 Sb., správnímu řádu (dále též „správní řád“) a uvedl, že pokud se jedná o dosvědčování skutečností pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, obsahuje zákon č. 1/1991 Sb. vlastní úpravu v § 7 odst. 2. O této povinnosti byl žalobce poučen a podle uvedeného ustanovení byl povinen jakožto uchazeč o zaměstnání dosvědčit skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Úřad práce tedy nepochybil, pokud žádal na žalobci dosvědčení skutečnosti, že odstoupil z funkce jednatele, což žalobce odmítl. Podle soudu tak úřad práce správně vyšel z výpisu z obchodního rejstříku, podle kterého byl žalobce zapsán jako jednatel společnosti CORICO Olomouc, s.r.o. dne 7. 4. 1997 a dne 2. 8. 2000 jako společník této firmy. Pokud se týká společnosti KONTO-EFEKT, s.r.o., byl žalobce zapsán jako jednatel od 4. 4. 1995 a jako společník od 3. 1. 2001. Úřad práce si proto při jednání dne 17. 5. 2004 vyžádal od žalobce doložení skutečnosti, že není již jednatelem uvedených společností, což žalobce odmítl a nesplnil tak svou povinnost podle § 7 odst. 2 zákona č. 1/1991 Sb. Jednatelství ve firmě je však obdobným vztahem k zaměstnání, což vyplývá i z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Ads 77/2003.

Pokud žalobce odkazoval na 66 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále též „obchodní zákoník“), je nutno dle soudu vzít v úvahu § 29 odst. 1 téhož zákona, který stanoví, že proti tomu, jenž jedná v důvěře v zápis v obchodním rejstříku, nemůže ten, jehož se takový zápis týká, namítat, že tento zápis neodpovídá skutečnosti. Z uvedeného ustanovení a dále z § 30 odst. 1 téhož zákona soud dovodil, že po dobu zápisu jednatele v obchodním rejstříku má osoba zapsaná jako jednatel práva a povinnosti statutárního orgánu společnosti, u které je zapsán. Jestliže tedy dojde ke změně a občan, který je jako orgán zapsán žádá o ukončení své činnosti jakožto statutárního orgánu

společnosti podle § 66 odst. 1 obchodního zákoníku, k ukončení výkonu práv a povinností vůči třetím osobám dojde až poté, co je tato osoba vymazána z obchodního rejstříku ve smyslu § 28 a § 29 obchodního zákoníku. Tedy neobstojí tvrzení žalobce, že vůči třetím osobám a tím i úřadu práce stačí oznámení žalobce zaslané společnosti CORICO Olomouc, s.r.o. a KONTO EFEKT, s.r.o. ze dne 1. 5. 2004 o tom, že odstupuje z funkcí jednatele společnosti, pokud nedošlo k výmazu jeho osoby jakožto jednatele z obchodního rejstříku popřípadě k podání žádosti u příslušného soudu k provedení výmazu.

Soud uzavřel, že žalobce již dne 5. 5. 2004 při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání nesplňoval podmínky podle § 7 odst. 1 zákona č. 1/1991 Sb. pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, a proto neměl být do této evidence vůbec zařazen a správní orgány proto vyřazením žalobce nepochybily.

Soud z těchto důvodů rozhodl tak, že žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Důvody kasační stížnost podřadil stěžovatel pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle stěžovatele se soud nevypořádal se všemi skutečnostmi a tvrzeními jím uváděnými v podané žalobě, zejména pak s tvrzeními v tom směru, že ze strany žalovaného došlo k porušení správního řádu a zákona č. 1/1991 Sb. Při jednání na úřadu práce stěžovatel uvedl, že podal ke Krajskému soudu v Ostravě žádost o výmaz své osoby jakožto jednatele společnosti CORICO Olomouc, s.r.o. a KONTO-EFEKT, s.r.o. z obchodního rejstříku. V této souvislosti poukázal na § 66 odst. 1 obchodního zákoníku, podle kterého osoba, která je statutárním orgánem nebo jeho členem anebo členem jiného orgánu společnosti, může ze své funkce odstoupit. Je však povinna oznámit to orgánu, jehož je členem, nebo orgánu, který ji zvolil nebo jmenoval. Výkon funkce končí dnem, kdy odstoupení projednal nebo měl projednat orgán, který ji zvolil nebo jmenoval, nestanoví–li společenská smlouva nebo stanovy, že postačí, projednal-li je nebo měl projednat orgán, jehož je členem. Stěžovatel jednatelství u uvedených společností ukončil nejpozději ke dni 4. 5. 2004, dne 5. 5. 2004 podal v souladu s § 7 odst. 1 zákona č. 1/1991 Sb. u úřadu práce žádost o zprostředkování zaměstnání. Není vinou stěžovatele, že po odstoupení z funkce jednatelů, respektive po ukončení této funkce, nedošlo k výmazu jeho osoby jakožto jednatele z obchodního rejstříku. Vzhledem k tomu, že nebylo neobvyklé, že krajský soud rozhodl o zápisu do obchodního rejstříku až řádově několik týdnů po podání návrhu, stěžovatel splňoval v květnu 2004 podmínky pro zařazení do evidence, neboť v té době již nebyl jednatelem uvedených společností.

Dne 3. 9. 2009 podáním hrubě urážlivého obsahu stěžovatel doplnil kasační stížnost. Lze uvést, že ocitoval vybraná ustanovení správního řádu a upozornil, že rozhodnutí úřadu práce bylo učiněno v podobě pouhého neformálního přípisu. Obchodní rejstřík má dle stěžovatele pouze registrační funkci, stěžovatel odkázal na § 66 odst. 1 obchodního zákoníku a dospěl k závěru, že pracovní úřad byl o jeho odstoupení z funkce jednatele informován, a tato skutečnost byla prokázána. Pokud Nejvyšší správní soud dovodil, že funkce jednatele je podřazena pod termín „obdobný vztah“, Ústava ČR tento

postup nepřipouští a nakonec i současná právní úprava učinila o této skutečnosti jiný závěr.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil se závěry Městského soudu v Praze. Žalovaný vyzdvihl ust. § 7 odst. 2 zákona č. 1/1991 Sb. a zdůraznil, že se jedná o dispoziční právo stěžovatele, zda prokáže skutečnosti rozhodné pro to, aby úřad práce mohl jeho žádosti o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání vyhovět. Nebylo povinností úřadu práce prokazovat, že jeho jednatelství ve společnostech s ručením omezeným skončilo před podáním žádosti o zařazení do evidence, ale bylo na stěžovateli, tuto skutečnost doložit. Pokud tak neučinil, šla tato skutečnost k jeho tíži.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu příslušného správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel požádal úřad práce o zprostředkování zaměstnání žádostí ze dne 5. 5. 2004. Jako své poslední zaměstnání v žádosti o zprostředkování zaměstnání uvedl: ředitel společnosti KONTO-EFEKT s.r.o. v době od 1. 5. 2002 do 30. 1. 2004. Ve správním spise je založena evidenční karta uchazeče o zaměstnání ze dne 5. 5. 2004, č. j. OLA-4280/2004-MI, kde v rubrice žádost podána je uvedeno 5. 5. 2004 a totéž datum je uvedeno v rubrice o zařazení do evidence. Ve správním spise jsou dále založeny kopie oznámení stěžovatele ze dne 1. 5. 2004 o odstoupení z funkce jednatele společnosti KONTO-EFEKT, s.r.o. a CORICO Olomouc, s.r.o., a dále zápisy (zřejmě) z valné hromady uvedených společností ze dne 4. 5. 2004, které jsou podepsány stěžovatelem s tím, že valné hromady konané uvedeného dne projednaly jediný bod programu, a to schválení účetní závěrky roku 2003, který byl za účasti jediného společníka schválen. Ve spise jsou dále založeny úplné výpisy z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě, z nichž bylo ověřeno, že žalobce je od 4. 4. 1995 dosud jednatelem společnosti KONTO-EFEKT, s.r.o., se sídlem v Olomouci, Třída svobody 31, a od 7. 4. 1997 jednatelem společnosti CORICO Olomouc, s.r.o., se sídlem Olomouc, Jablonského 72.

V témže správním spise je pak založena písemnost označená jako "Oznámení o stornování evidence na úřadu práce" ze dne 19. 5. 2004, v níž úřad práce stěžovateli sdělil, že bylo zjištěno, že je od 7. 4. 1997 dosud jednatel společnosti CORICO Olomouc, s.r.o., a od 4. 4. 1995 dosud je jednatelem společnosti KONTO-EFEKT, s.r.o. Úřad práce zde dále uvedl, že stěžovatel na osobní návštěvě úřadu práce dne 17. 5. 2004 se vyjádřil tak, že úřadem práce požadované doklady, tj. písemné doklady o tom, že byly Krajskému soudu v Ostravě doručeny žádosti o výmaz žalobce jako statutárního orgánu u výše uvedených společností z obchodního rejstříku nemá a dokládat nebude. Tyto doklady byly přitom nezbytné pro to, aby žalobce mohl být zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání. Úřad práce stěžovatele upozornil na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As

77/2003, z kterého vyplývá, že je neslučitelná stěžovatelova evidence na úřadu práce a jednatelství ve výše uvedených společnostech. Dále mu sdělil, že podle ust. § 7 odst. 1 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti se za uchazeče o zaměstnání považuje občan, který není v pracovním nebo obdobném vztahu, ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost, ani se nepřipravuje soustavně pro povolání a osobně se u úřadu práce uchází na základě písemné žádosti o zprostředkování zaměstnání. Úřad práce dospěl na základě výše uvedených skutečností k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínku pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a nemůže tak požívat ani výhod z této evidence plynoucích, tj. zejména pobírat hmotné zabezpečení, využívat výhody hrazení zdravotního a důchodového pojištění státem; proto předmětnou evidenci „stornoval“. Toto sdělení ve formě dopisu bylo zasláno stěžovateli bez jakéhokoliv poučení o opravném prostředku.

Stěžovatel na toto oznámení reagoval podáním žaloby u Krajského soudu v Ostravě. Krajský soud v Ostravě dospěl k závěru, že vyřadil-li úřad práce stěžovatele z evidence uchazečů o zaměstnání přípisem označeným jako "oznámení o stornování evidence na úřadu práce" zpětně od 5. 5. 2004, jednalo se, vzhledem k absenci právní úpravy, o nezákonný zásah a proto uložil úřadu práce povinnost, aby obnovil stav před tímto zásahem. Krajský soud dále konstatoval, že jelikož stěžovatel podal žádost o zprostředkování zaměstnání dne 5. 5. 2004 a ve lhůtě 7 kalendářních dnů mu nebylo zprostředkováno vhodné zaměstnání ani zabezpečena možnost rekvalifikace, bylo povinností úřadu práce vydat podle ust. § 12 odst. 2 písm. b) zákona č. 9/1991 Sb., o přiznání či nepřiznání hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání žalobci, a to ve lhůtě podle ust. § 49 správního řádu. Vzhledem k tomu shledal krajský soud žalobu i proti nečinnosti úřadu práce důvodnou a podle ust. § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil úřadu práce vydat rozhodnutí ve věci hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání.

Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal úřad práce kasační stížnost, o které rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 4 Ans 4/2006 - 78 tak, že rozsudek krajského soudu zrušil, návrh stěžovatele odmítl a věc postoupil k vyřízení žalovanému. V rozsudku zejména uvedl, že úřad práce je sice nadán (obecně) pravomocí vydat rozhodnutí o vyřazení z evidence uchazeče o zaměstnání za podmínek zákonem (č. 1/1991 Sb.) stanovených, avšak mezi tyto podmínky nebyla zahrnuta možnost vyřadit uchazeče z evidence o zaměstnání, vyjde-li dodatečně najevo, že zde existuje skutečnost neslučitelná s vedením v této evidenci. Úřad práce tudíž nemá podklad v takovém případě rozhodnutí o vyřazení vydat, avšak pokud tak učinil, nelze bez dalšího říci, že jeho akt není rozhodnutím ve smyslu příslušných ustanovení správního řádu. Úřad práce toto vyřazení učinil neformálním přípisem, jenž přestože nesplňoval náležitosti správního rozhodnutí ve smyslu § 47 správního řádu, zasáhl do stěžovatelova práva. I takový právní akt může být podroben přezkumu ve správním soudnictví za splnění předepsaného procesního postupu, neboť se materiálně jedná o správní rozhodnutí přezkoumatelné podle ust. § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., které autoritativně zasáhlo do právní sféry stěžovatele a které bylo úřadem práce vydáno, i když nebylo takto formálně označeno. Přezkumu proti němu je však možno se domáhat až po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zákon (§ 5 s. ř. s.).

Napadeným rozhodnutím žalovaného, které je nyní předmětem soudního přezkumu, bylo poté rozhodnuto o odvolání stěžovatele, přičemž žalovaný důvody rozhodnutí postavil na stejných závěrech jako úřad práce.

Nejvyšší správní soud předně nesouhlasí s námitkou stěžovatele podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí Městského soudu v Praze, tedy v tvrzení stěžovatele, že se soud nevypořádal s argumentací o porušení správního řádu. Tomuto obecně podávanému závěru však zdejší soud nemůže přisvědčit. Soud posoudil v odůvodnění rozhodnutí procesní postup žalovaného a vyjádřil se mimo jiné k jeho námitkám týkajícím se vztahu zákona č. 1/1991 Sb. a správního řádu a ke všem dalším procesním aspektům, na nějž stěžovatel upozorňoval v žalobě. Na tomto místě zdejší soud koriguje závěry soudu a podotýká, že s ohledem na § 16 zákona č. 9/1991 Sb., se na daný postup žalovaného obecné předpisy o správním řízení nevztahují a irelevantní je tak výtka stěžovatele týkající se formy rozhodnutí úřadu práce.

Městský soud v Praze se taktéž dostatečně přezkoumatelným způsobem zabýval žalobními námitkami stěžovatele ve vztahu k porušení zákona č. 1/1991 Sb., přičemž tato námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku se jeví jako subjektivní nesouhlas stěžovatele s důvody uvedenými v rozsudku soudu, nikoliv s jejich nedostatkem samotným.

Stěžovatel rovněž uplatnil v kasační stížnosti řadu námitek, které jsou obecnými tvrzeními či pouhou citací právních předpisů – správního řádu bez toho, aby poukázal na konkrétní pochybení správního orgánu a soudu. K tomu je třeba podotknout, že kasační námitky musí zpravidla zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, pro něž stěžovatel považuje rozhodnutí soudu za nezákonné. Stěžovatel tak musí vylíčit, k jakým konkrétním vadám došlo podle jeho názoru v řízení před správním orgánem či před soudem, jakými blíže určenými vadami trpí podle něj rozhodnutí soudu, v čem přesně spatřuje stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky soudem apod. (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Azs 9/2006 - 41, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publikovaný pod č. 113/2004 Sb. NSS). Pouhá paragrafová či slovní citace některého zákonného ustanovení jako stížní bod neobstojí a je pro soud irelevantní. Jelikož stěžovatel svá tvrzení nikterak blíže nekonkretizoval, nemohl se Nejvyšší správní soud těmito neurčitými tvrzeními zabývat.

Nutno předeslat, že otázka posouzení výkonu funkce jednatele z hlediska ustanovení § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti je otázkou v judikatuře Nejvyššího správního soudu již řešenou *(např. rozsudek NSS č. j. 2 As 77/2003 - 47)*. Nejvyšší správní soud uvádí, že zařazení uchazeče o zaměstnání do evidence představuje veřejnoprávní akt, který je provedením čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Podle tohoto článku má každý právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací. Občany, kteří toto právo nemohou bez své viny vykonávat, stát v přiměřeném rozsahu hmotně zajišťuje; podmínky stanoví zákon. Na zákon o zaměstnanosti je proto nutno nahlížet jako na zákon, který stanoví bližší podmínky pro realizaci citovaného subjektivního veřejného práva.

Nejvyšší správní soud, stejně jako Městský soud v Praze, vycházel z ustálené soudní judikatury (např. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 4. 1993, sp. zn. 6 Cdo 108/92, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 1. 2003, sp. zn. 21 Cdo 963/2002), podle níž jednatel není ke společnosti s ručením omezeným v pracovním poměru,

a to ani tehdy, když není jejím společníkem. Výkon funkce jednatele je totiž výkonem funkce statutárního orgánu obchodní společnosti, který představuje jak zastupování společnosti navenek, tak také obchodní vedení společnosti (§ 133 - 135 obchodního zákoníku). Povahu funkce jednatele nelze podle téže judikatury považovat ani za samostatnou výdělečnou činnost. Samotný pojem „osoba vykonávající samostatnou výdělečnou činnost“ je totiž vlastní zejména daňovým předpisům, a nositele této činnosti je nutno vymezit jako toho, kdo vykonává soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem nebo zákonem zvláštním (viz § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání). Jak však vyplývá již ze shora uvedeného, jednatel (statutární orgán obchodní společnosti) zmíněné pojmové znaky nesplňuje.

Funkce jednatele společnosti s ručením omezeným představuje však ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti vztah jiný - obdobný vztahu pracovnímu. Pro tento názor svědčí především samotná povaha funkce jednatele jakožto statutárního orgánu obchodní společnosti (viz např. zákaz konkurence dle § 136 obchodního zákoníku), a také výslovný odkaz na přiměřené použití ustanovení o mandátní smlouvě (§ 66 odst. 2 obchodního zákoníku). Obsahem mandátní smlouvy je závazek mandatáře, že pro mandanta na jeho účet zařídí za úplatu určitou obchodní záležitost uskutečněním právních úkonů jménem mandanta nebo uskutečněním jiné činnosti, a mandant se zavazuje zaplatit mu za to úplatu (§ 566 odst. 1 obchodního zákoníku). Argumentace pro posuzování funkce jednatele obdobně vztahu pracovnímu byla podpořena rovněž poukazem na některé právní předpisy, které pro specifické oblasti úpravy pod pojem „zaměstnanci“ zahrnují rovněž jednatele obchodních společností (např. zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).

Nejvyšší správní soud je shodného názoru jako Městský soud v Praze v tom, že postup správního orgánu prvního stupně, i postup žalovaného správního orgánu, oporu v § 7 odst. 1 zákona o zaměstnanosti má, neboť z něj jednoznačně vyplývá, že dikci „*občan, který není v pracovním nebo obdobném vztahu, ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost, ani se nepřipravuje soustavně pro povolání a osobně se u úřadu práce uchází na základě písemné žádosti o zprostředkování vhodného zaměstnání, se zařadí do evidence uchazečů o zaměstnání*“, je nutno s ohledem na tzv. „okolní právní prostředí“ vykládat tak, že obdobným vztahem jako je vztah pracovní, je i funkce jednatele obchodní společnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti především upozorňoval na znění § 66 odst. 1 obchodního zákoníku, podle nějž „*osoba, která je statutárním orgánem nebo jeho členem anebo členem jiného orgánu společnosti, může ze své funkce odstoupit. Je však povinna oznámit to orgánu, jehož je členem, nebo orgánu, který ji zvolil nebo jmenoval. Výkon funkce končí dnem, kdy odstoupení projednal nebo měl projednat orgán, který ji zvolil nebo jmenoval, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy, že postačí, projednal-li je nebo měl projednat orgán, jehož je členem. U osoby zvolené za člena orgánu zaměstnanci společnosti výkon funkce končí dnem, kdy odstoupení projednal nebo měl projednat orgán, jehož je členem. Příslušný orgán je povinen projednat odstoupení na nejbližším zasedání poté, co se o odstoupení z funkce dověděl. Jestliže osoba, která odstupuje z funkce, oznámí své odstoupení na zasedání příslušného*

orgánu, končí výkon funkce uplynutím dvou měsíců po takovém oznámení, neschválí-li příslušný orgán společnosti na její žádost jiný okamžik zániku funkce".

S ohledem na specifickou situaci v projednávané věci zdejší soud uvádí, že práva a povinnosti společníka a práva a povinnosti jednatele společnosti s ručením omezeným nelze zaměňovat ani ztotožňovat, a to ani tehdy, pokud je společník zároveň jednatelem. Tato práva jsou právy vyplývajícími z dvojího, od sebe zcela odděleného postavení, a zákon je rovněž upravuje zcela odděleně a nezávisle. Podle § 66 odst. 1 obchodního zákoníku výkon funkce osoby, která je statutárním orgánem, končí dnem, kdy odstoupení projednal nebo měl projednat orgán, který ji zvolil nebo jmenoval (v daném případě valná hromada), nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy, že postačí, projednal-li je nebo měl projednat orgán, jehož je členem. Podle § 132 obchodního zákoníku má–li společnost jednoho společníka, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento společník. Rozhodnutí společníka při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu a musí být podepsáno společníkem. Uvedenými hledisky je tak nutno posuzovat prohlášení stěžovatele ze dne 1. 5. 2004 o jeho odstoupení z funkce jednatele společností CORICO Olomouc, s.r.o. a KONTO-EFEKT, s.r.o. ve vztahu k přípisům stěžovatele ze dne 4. 5. 2004 o projednání jediného bodu programu valné hromady - účetní závěrky uvedených společností za rok 2003, od jejíhož data projednání stěžovatel v kasační stížnosti dovozuje nejpozdější datum zánik funkce jednatele.

Městský soud v Praze účinnost odstoupení stěžovatele výslovně nehodnotil (na rozdíl od žalovaného, jenž ji popíral) a své rozhodnutí postavil na skutečnosti, že proti tomu, kdo jedná v důvěře v zápis v obchodním rejstříku, nemůže ten, jehož se takový zápis týká namítat, že tento zápis neodpovídá skutečnosti a po dobu zápisu jednatele v obchodním rejstříku má osoba zapsaná jako jednatel práva a povinnosti statutárního orgánu společnosti, u které je zapsán. K ukončení výkonu práv a povinností vůči třetím osobám dojde až poté, co je tato osoba vymazána z obchodního rejstříku ve smyslu § 28 a § 29 obchodního zákoníku.

Městský soud v Praze tak implicitně důkazy stěžovatele týkající se odstoupení z funkcí jednatele považoval za neprůkazné a odvozoval splnění povinnosti podle § 7 odst. 2 zákona č. 1/1991 Sb. až od předložení návrhu na výmaz stěžovatele z obchodního rejstříku.

Tyto závěry napadal stěžovatel, se kterým lze obecně souhlasit pouze potud, že určitá osoba jednatelem přestává být splněním podmínek podle § 66 obchodního zákoníku (ex tunc). Její jednání se společnosti přímo přičítá až do dne, ke kterému je tato osoba jako jednatel z rejstříku vymazána (ex nunc). Pouze v tomto druhém aspektu je výmaz z obchodního rejstříku konstitutivní a v podstatě na těchto závěrech vystavěl Městský soud v Praze své rozhodnutí, když akcentoval, že proti tomu, kdo jedná v důvěře v zápis do obchodního rejstříku, nemůže ten, jehož se zápis týká, namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti, nestanoví-li zákon jinak (§ 27 odst. 2 obchodního zákoníku nikoli § 29 odst. 1 uváděný Městským soudem v Praze).

Stěžovatel v kasační stížnosti též upozorňoval na délku řízení před rejstříkovým soudem, která nemůže jít k jeho tíži a na skutečnost, že již při jednání s úřadem práce podal

ke Krajskému soudu v Ostravě návrh na výmaz své osoby jakožto jednatele společnosti CORICO Olomouc, s.r.o. a KONTO-EFEKT, s.r.o. z obchodního rejstříku.

S tímto tvrzení se zdejší soud neztotožňuje a uvádí, že stěžovatel jako statutární orgán - jednatele u firmy CORICO Olomouc, s.r.o. byl z obchodního rejstříku vymazán dne 8. 11. 2006 spolu s výmazem této společnosti poté, co byl zamítnut návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka CORICO Olomouc, s.r.o. pro nedostatek majetku, nikoli tedy ke dni 4. 5. 2004 v důsledku jeho odstoupení.

U společnosti KONTO-EFEKT, s.r.o. je v obchodním rejstříku jako jednatel zapsán stěžovatel od 4. 4. 1995 dodnes, když 19. 11. 2008 byl z obchodního rejstříku vymazán pouze jako společník.

Podle § 7 odst. odst. 2 zákona č. 1/19991 Sb. *uchazeč o zaměstnání je povinen poskytovat úřadu práce na jeho vyzvání potřebnou součinnost při zprostředkování zaměstnání. Skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání osvědčuje uchazeč o zaměstnání při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání úřadu práce; změny těchto skutečností ohlašuje nejpozději do sedmi kalendářních dnů.*

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že za situace, kdy stěžovatel vystupoval jako jediný jednatel a společník s.r.o. a úřad práce a žalovaný měl po výtce dále nerozvité pochybnosti o účinnosti odstoupení stěžovatele z funkcí jednatele „pouhým prohlášením, byť písemným“ a taktéž o jeho následné vůli podat návrh na výmaz jeho jednatelství pomocí záznamu skutečností podle § 66 odst. 1 obchodního zákoníku (oznámení o odstoupení a projednání společníkem při výkonu působnosti valné hromady), správní orgány nepochybily, přihlédly-li ke stavu uvedenému v obchodním rejstříku.

Jestliže tedy měl úřad práce za to, že stěžovatel dostatečně neosvědčil skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci a předpokládal trvání jeho funkcí jednatele při zařazení do evidence, což měl stěžovatel vyvrátit doložením návrhu na výmaz jeho osoby jakožto jednatele z obchodního rejstříku, bylo dále na stěžovateli, aby v rámci své osvědčovaní povinnosti (§ 7 odst. 2 zákona č. 1/1991 Sb.) průkaz uvedeného úkonu doložil. Při jednání s úřadem práce byl stěžovatel o tomto požadavku na osvědčení skutečností rozhodných pro vedení v evidenci informován, ale výslovně ho odpíral.

Ostatně sám stěžovatel v žalobě a v kasační stížnosti namítal, že dne 17. 5. 2004 při jednání s úřadem práce uvedl, že ke krajskému soudu podal návrh na výmaz své osoby jako jednatele uvedených společností.

Ačkoliv je tedy výmaz člena statutárního orgánu z obchodního rejstříku pouze deklaratorní, a zápisem se tak jen navenek deklaruje to, co získalo účinky již dříve, mohly správní orgány k objasnění okolností rezignace stěžovatele na funkce jednatelů požadovat informace o rejstříkové publicitě zániku funkce.

Pokud tedy trval úřad práce na doložení návrhu rejstříkovému soudu na výmaz stěžovatele jako jednatele citovaných společností, nelze přitakat tvrzení stěžovatele, že již tak vůči rejstříkovému soudu relevantně učinil, neboť stav zápisu v obchodním rejstříku

uvedenému neodpovídal a neodpovídá dodnes. Zdejší soud tak souhlasí se závěry Městského soudu v Praze, že za daného stavu vůči třetím osobám a tedy i správním orgánům nepostačovalo pouze oznámení stěžovatele o odstoupení z funkce jednatele, jehož účinnost úřad práce a žalovaný neměl za prokázanou, a to pokud nedošlo k výmazu jeho osoby jakožto jednatele těchto společností z obchodního rejstříku, popřípadě k podání návrhu na provedení výmazu; stěžovatel tak neosvědčil skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Nejvyšší správní je toho názoru, že za situace, kdy úřad práce zjistil v předmětné věci rozpor evidence stěžovatele se zákonem, neměl jinou možnost, než tuto skutečnost napravit zrušením, resp. stornováním, této evidence od samého počátku a „oznámením“ této skutečnosti stěžovateli. To z toho důvodu, že evidence stěžovatele jako uchazeče o zaměstnání od samého počátku nesplňovala zákonné podmínky, a neřešením tohoto stavu po nastalém zjištění, že v době podání žádosti stěžovatel vystupoval, a i nadále – k datu zjištění dané skutečnosti - vystupuje, ve funkci jednatele obchodní společnosti, by úřad práce vědomě akceptoval nezákonný stav.

V souzené věci tedy žalovaný, a stejně tak i Městský soud v Praze, dospěl ke správnému právnímu a skutkovému závěru, když konstatoval, že posledním relevantním vztahem z hlediska ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 1/1991 Sb. byl výkon funkcí jednatele (společností s ručením omezeným) stěžovatelem. Právem tudíž úřad práce, když tuto skutečnost zjistil, stěžovateli oznámil, že na základě uvedeného zjištění stěžovateli zrušil jeho evidenci jako uchazeče o zaměstnání od jejího počátku, tj. ode dne 5. 5. 2004, a žalovaný právem odvolání stěžovatele zamítl.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozsudek Městského soudu v Praze netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti (podání kasační stížnosti) ve výši 2100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč. Vzhledem k tomu, že stěžovatele zastupovala již v řízení před městským soudem, Nejvyšší správní soud nepřiznal advokátce odměnu za převzetí a přípravu zastoupení. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 19. května 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu